

Univerzita Karlova v Praze

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJBY

DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: *Mezipředmětové vztahy mezi českým jazykem a výtvarnou výchovou*

Jazyk práce: český

Student: Martina Hamáčková

Fakulta: Pedagogická

Studijní program: Učitelství pro I. stupeň

Vedoucí / školitel: PaedDr. Simona Pišlová, Dr.

Oponent(i): mgr. Karla Cikánová

Předseda komise: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Členové komise: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Mgr. Karla Cikánová

PaedDr. Simona Pišlová, Dr.

Datum obhajoby: 26. května 2011

Průběh obhajoby:

Ve své práci se diplomantka snažila hledat různé vztahy mezi výtvarnou výchovou a českým jazykem a způsoby, jak tyto dva předměty propojit. V praktické části připravila návrhy hodin, projekty a edukační programy pro Národní galerii.

Prezentovala aktivitu, již zkusila s dětmi na základní škole, kterou dokumentovala, že žáci vidí různou realitu různě.

Vedoucí práce

Diplomantka ve své práci pečlivě zpracovala historii i současnost vývoje mezipředmětových vztahů v naší škole. Pokusila se najít styčné body především mezi výtvarnou výchovou a českým jazykem, prostudovala nejen odbornou literaturu, ale hledala také doklady těchto vztahů v současných i starších učebnicích českého jazyka. V praktické části předkládá různé možnosti, jak oba předměty propojit a jak může učitel využít znalostí a dovedností dětí, které získaly v jednom předmětu, v druhém. Ač praktická část působí poněkud nepřehledně, je na ní velmi cenné, že většinu námětů studentka v praxi opravdu sama vyzkoušela. Studentka pracovala velice kvalitně, vše podmiňovala praxí.

Dotazy a připomínky vedoucího práce

K praktické části bych ráda viděla skutečné práce žáků, jazykové i výtvarné.

Při které činnosti se vám propojení obou předmětů nejlépe podařilo?

Je možné objevit souvislost výtvarné teorie a jazykových znalostí?

Zdá se mi, že dnes v čítankách nenacházíme nic z historie výtvarného umění, ze života výtvarníků. Našla jste nějaký takový doklad?

Reakce autorky

Autorka prezentovala obrazový materiál.

Za velice povedenou aktivitu považuje projekt „Jak se žije v jeskyni“ a výtvarné práce s pravěkou tematikou.

V dnešních knihách chybí ilustrace a děti málokdy znají jména ilustrátorů.

Výtvarná teorie a jazykové znalosti jsou na sebe vázány, například termíny a výtvarné techniky, práci s nimi jde propojit.

Oponent práce

Práce prokazuje určitou systematickosti diplomantky a pílí zpracovat v teoretické části náhled na vývoj mezipředmětových vztahů. V praktické části pak diplomantka předkládá zajímavé konkrétní náměty pro mezipředmětové vazby, místy nejen mezi předměty Čj - Vv. Praktická část působí poněkud chaoticky, záleží na obhajobě, jak bude členění možných námětů systematictěji komentováno. (V DP není vloženo její původní zadání.) Menší zkušenost z praxe vedla diplomantku poněkud k přenáhleným závěrům, až k fráším. Přípravy na hodiny jsou sice zpracovány v předpisových částech i v jejich formulacích, ale působí vzhledem k živým výsledkům a přínosu prací poněkud schematicky a málo konkrétně. Alespoň na přiloženém CD bylo možné systematizovat do souborů daleko více větších reprodukcí uměleckých děl s popisky a fotografickou dokumentací jejich možných parafrází žáky Výtvarné práce se zaměřením na preferenci sdělné či výtvarné hodnoty písma či textu, nebo dokumentace přímých činností – manipulací s vytvořenými pomůckami žáků na CD rovněž chybí. (Program na PowerPointu by byl tak přenosný a vhodný pro praxi!) Místy jsou v DP patrné stylistické neobratnosti.

Z náhledu na DP vycházejí i otázky a náměty pro obhajobu. Oponentkou jsou místy slabě tužkou poznamenaná upozornění vedle problému v textu DP.

Dotazy a připomínky oponenta práce

Formulujte přesněji specifika výtvarné výchovy a českého jazyka.

Vytvořte myšlenkovou (či námětovou) mapu mezipředmětových vztahů Vv – Čj.

Vymezte problémy projektového vyučování. (Kdy ano, kdy ne a proč?)

Proč se v učebních plánech upustilo od předmětu „estetická výchova“?

Kdy a jak lze preferovat sdělnou a kdy a jak výtvarnou hodnotu písma?

Jaké výtvarné problémy je třeba řešit při tvorbě plakátu nebo naučné tabule?

Předložte utříděnou obrazovou či fotografickou dokumentaci konkrétních prací žáků.

Reakce autorky

Studentka formulovala specifika oborů.

Od předmětu estetická výchova se odstoupilo kvůli veliké náročnosti a nedostatku kvalifikovaných odborníků, málokdo by pokryl všechny oblasti.

Projektové vyučování se objevuje od konce devatenáctého století, není to nová metoda. Při projektovém vyučování je velice náročná příprava a delší časová realizace. Hodnocení projektu je velice náročné, je třeba přihlídnout k průběhu celého projektu. Oponentka upozornila na nejednoznačnost termínu (bývá za něj považován jen dlouhodobý projekt).

Diskuse

Předsedkyně upozornila na nedostačující strukturu diplomové práce, nemůže v práci najít cíle a metody. Položila otázku, v čem spočívá podle autorky přínos práce. Podtrhla, že práce má málo teoretických pasáží, nicméně praktické pasáže jsou velice kvalitní.

Reakce autorky

Cílem bylo poukázat na problematiku mezipředmětových vztahů a stanovit jisté aktivity. Došla k závěru, že výtvarnou výchovu a český jazyk lze velice dobře propojovat, jde o poznatek, na který diplomantka dosud v literatuře nenarazila.

Autorka vidí přínos v návrzích aktivit na propojení předmětů.

Výsledek obhajoby: VELMI DOBŘE

doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

[jméno předsedy]